

د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې
او د ساینس د مرکز معینیت
د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي
کتابونو د تالیف لوی ریاست

حسن خط

خلورم ټولگی

د چاپ کال ۱۳۹۰ هـ. ش.

Ketabton.com

د پوهني وزارت

د تعليمي نصاب، د ټيكنوژني د روزني

او د ساينس د مركز مهميت

د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي

كټوټو د تاليف لوي رياست

حسن خط

خلورم ټولگي

د چاپ كال ۱۳۹۰ هـ. ش.

الف

د کتاب د تالیف، څېړني او تدقیق کمیټې

لیکوالان:

۱. محمد ظاهر ظاهري د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارټمنټ امر.
۲. عبدالجلیل آخندزاده د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارټمنټ علمي غړی.
۳. ژباورنکی: سید انور میچن خیل د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارټمنټ علمي غړی.

نایید او مطالعه:

ملي شورا:

– د ولسي او مشرانو جرگو د دیني چارو، پوهني او لوړو زده کړو د کمیسیونونو غړي.

د څېړني او تدقیق کمیټې:

د علومو اکاډمۍ:

- سرڅېړونکی عبدالواجد واجد د علومو اکاډمۍ د ژبو او ادبیاتو د مرکز رئیس.
- ډکړیا ملاتړ د علومو اکاډمۍ د ژبو او ادبیاتو د مرکز علمي غړی.
- د کابل پوهنتون:
- پوهندوی محمد رفیق رفیق د کابل پوهنتون د ژبو او ادبیاتو د پښتو څانګې استاد.

د پوهني وزارت:

۱. سعادالدین شپون د پوهني وزارت سلاکار.
  ۲. نفیسه پوپلزی د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارټمنټ علمي غړې.
  ۳. محمد غالب الله یار د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارټمنټ علمي غړی.
  ۴. احمد شفیق برنایار د هنرونو د مسلکي لیسې ښوونکی.
  ۵. باقیس احمدی د هنرونو د مسلکي لیسې ښوونکی.
  ۶. فرحیار د هنرونو د مسلکي لیسې ښوونکی.
- د محتویاتو، ژبې، سیاسي، فرهنگي، او دیني برخو د څېړني او کره کټي کمیټې:
- ډاکټر عطاء الله واحیدار د پوهني وزارت ستر سلاکار او د نشراتو رئیس.
  - ډکټر محمد یوسف نیازی د پوهني وزارت سلاکار.
  - د مؤلف مرستیال محمد سهراب دیدار.

د څېړني او تدقیق د څارني کمیټه:

- ډکټر اسدالله محقق د تعلیمي نصاب د پراختیا، د ښوونکو د روزني او د ساینس مرکز مین
- ډکټر شبر علي ظریفی د تعلیمي نصاب د پراختیا د پروژې مسؤل
- د سرمؤلف مرستیال عبدالظاهر گلستانی د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف لوی رئیس

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ملي سرود

دا وطن افغانستان دی   دا عزت د هر افغان دی
کور د سولې کور د ثورې   هر بچی یې قهرمان دی
دا وطن د ټولو کور دی   د بلوڅو د ازبکو
د پښتون او هزاره وو   د ترکمنو د تاجکو
ورسره عرب، گوجر دي   پامپریان، نورستانیان
براهوي دي، قزلباش دي   هم ایماق، هم پشه یان
دا هیواد به تل خلیږي   لکه لمر پر شنه آسمان
په سینه کې د آسیا به   لکه زره وي جاویدان
نوم د حق مودی رهبر   وایو الله اکبر وایو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحيم

د پوهني دوزیر پيغام

ګرانو ښوونکو او زده کوونکو،

ښوونه او روزنه د هر هېواد د پراختیا او پرمختګ بنسټ جوړوي. تعليمي نصاب د ښوونې او روزنې مهم توکي دی، چې د علمي پرمختګ او ټولني د اړتیاو له مخې رامنځته کېږي. څرګنده ده چې علمي پرمختګ او ټولنيزې اړتیاوې تل د بدلون په حال کې وي. له دې امله لازمه ده چې تعليمي نصاب هم علمي او رضنده انکشاف ومومي. البته نه ښايي چې تعليمي نصاب د سياسي بدلونونو او د اشخاصو د نظريو او هیلو تابع شي.

دا کتاب چې نن ستاسو په لاس کې دی، پر همدې ارزښتونو چمتو او ترتيب شوی دی. علمي ګټورې موضوعگانې پکې زياتې شوې دي. د زده کړې په بهیر کې د زده کوونکو فعال ساتل د تدریسي پلان برخه ګرځيدلي ده.

هیله من یم دا کتاب له لارښوونو او تعليمي پلان سره سم د فعالې زده کړې د میتودونو د کارولو له لارې تدریس شي او د زده کوونکو ميندې او پلرونه هم د خپلو لویو او زامنو په باکفېته ښوونه او روزنه کې پرله پسې ګډه مرسته وکړي چې د پوهنې د نظام هیلې ترسره شي او زده کوونکو او هېواد ته ښې بریاوې ور په برخه کړي.

زه پر دې ټکي پوره باور لرم چې زموږ ګران استادان او ښوونکي د تعليمي نصاب په رضنده پلي کولو کې ستره دنده او دروند مسؤولیت لري.

د پوهنې وزارت تل زیار کارې چې د پوهنې تعليمي نصاب د اسلام د سپېڅلي دین له بنسټونو، د وطن دوستۍ د پاکې حس په ساتلو او علمي معیارونو سره سم د ټولني د څرګندو اړتیاو له مخې پراختیا ومومي.

په دې ډګر کې د هېواد له ټولو علمي شخصیتونو، د ښوونې او روزنې له پوهانو او د زده کوونکو له ميندو او پلرونو څخه هیله لرم چې د خپلو نظریو او رضنده وړاندیزونو له لارې زموږ له مؤلفانو سره د درسي کتابونو په لایحه تالیف کې مرسته وکړي.

له ټولو هغو پوهانو څخه چې ددې کتاب په چمتو کولو او ترتيب کې ښې مرسته کړې، له ملي او نړیوالو درنو موسسو، او نورو ملګرو هېوادونو څخه چې د نوي تعليمي نصاب په چمتو کولو او تدوین او د درسي کتابونو په چاپ او وېش کې ښې مرسته کړې ده، مننه او درناوی کوم.

ومن الله التوفيق

فاروق وردګ

د افغانستان د اسلامي جمهوریت د پوهنې وزیر

د څلورم ټولگي د حسن خط مضمون لړ ليک

مخ	شمبر
۱	لومړی لوست : .....
۲	دوهم لوست : .....
۳	درېم لوست : .....
۴	څلورم لوست : .....
۵	پنځم لوست : .....
۶	شپږم لوست : .....
۷	اووم لوست : .....
۸	اتم لوست : .....
۹	نهم لوست : .....
۱۰	لسم لوست : .....
۱۱	يوولسم لوست : .....
۱۲	دو لسم لوست : .....
۱۳	ديار لسم لوست : .....
۱۴	څار لسم لوست : .....
۱۵	پنځه لسم لوست : .....
۱۶	شپاره سم لوست : .....
۱۷	اوه لسم لوست : .....
۱۸	اتلسم لوست : .....
۱۹	نولسم لوست : .....
۲۰	شلهم لوست : .....
۲۱	يو ويشتهم لوست : .....
۲۲	دوه ويشتهم لوست : .....
۲۳	دروويشتهم لوست : .....
۲۴	څلور ويشتهم لوست : .....
۲۵	پنځه ويشتهم لوست : .....
۲۶	شپږ ويشتهم لوست : .....

۲۷	او ه ویشتم لوست
۲۸	اته ویشتم لوست
۲۹	نه ویشتم لوست
۳۰	دیرشم لوست
۳۱	یو دیرشم لوست
۳۲	دوه دیرشم لوست
۳۳	درې دیرشم لوست
۳۴	څلور دیرشم لوست
۳۵	پنځه دیرشم لوست
۳۶	شپږ دیرشم لوست
۳۷	او ه دیرشم لوست
۳۸	اته دیرشم لوست

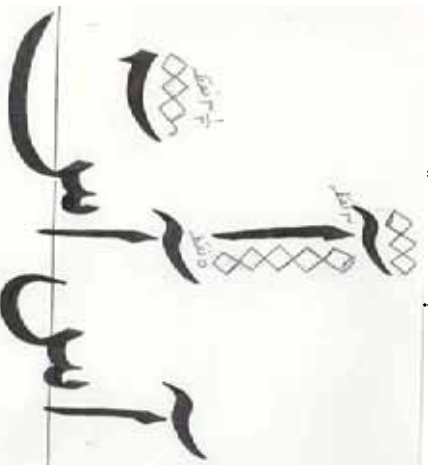
لومړی څپرکی لومړی لوست د نسخ خط څو توري کلمې

آس

موخه: د مد توری او د آس د کلمې له سمو بېلګو سره د زده کونکو
آشنا کول.

پوښتني:

۱. د مد توری څه ډول شکل لري؟
۲. آس د انسانانو په ژوند کې څه رول لري؟

فعاليت:

زده کونکي دې د کوسي په خط د آس کلمه او د مد توری د نې په قلم څو واره تمرین
کړي.

گران ښوونکی دی:

د زده کونکو له څراغونو وروسته د پورتنيو پوښتنو سم ځوابونه زده کونکو ته وړايي
او د آس کلمه د ټولګي په توره تخښه ورته وليکي، تر څو دوی د قلم حرکته زده کړي.
د دوی کارونه تر نظر لاندې ونيسي او و دې هڅوي.

د آس کلمه تمرین کړئ!

کورنۍ دنده:

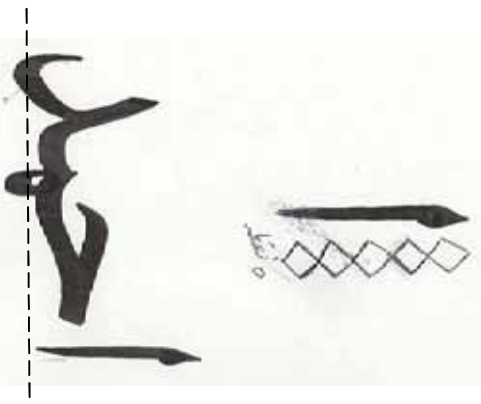
دویم کورس

احمد

موضوع: دیکو په واسطه د الف د توري اندازه او د احمد له کلمې د سمو لیکلو سره د زده کونکو آشنا کول.

پوښتنې:

- ۱- د احمد کلمه له څو تورو څخه جوړه شوي ده؟
- ۲- احمد د کوم پیغمبر نوم دی؟

فعالیت:

زده کونکي دې د الف توري له اساسونو سره مشق کړي او بیا دې د احمد کلمه مشق او تمرین کړي.

ګران ښوونکی:

تاسی پوهیږئ چې د الف توری د پنځو ټکو په اندازه دی، چې دې ته د خط اساسات وايي په دې برخه کې زده کونکو ته معلومات ورکړئ. د دوی د نې فلمونه جوړ کړئ او لازمه لارښوونه ورته وکړئ!

کورنۍ دنده:

په نې قلم، پینسل او خود کار قلم پورته کلمه تمرین کړئ!

درېم لوست باران

موضوع: د (ب) د توري دډکي ايښودنه او د کرسې په خط د باران د کلمې له سمو لېکلو سره د زده کوونکو آشنا کول.

پوښتني:

۱. د ب توري څو ډوله ليکل کيږي؟
۲. د کال په کوم فصل کې باران ډير اوري؟

باران باران

فعاليت:

زده کوونکي دې د کرسې په خط پرترتي، کلمه د نې په قلم مشق او تمرين کړي.

گوانه ښوونکيه:

د ب د توري په سر چې کومې نقطې ايښودل شوي دي د همدې توري اندازه او اساسات دي، چې ددې ټکونه بايد نه کم وي او نه زيات. زده کوونکي بايد داسې وروزل شي چې دا ټکي د خط د لېکلو په وخت کې هميشه په پام کې ونيسي.

پورته کلمه د نې په قلم، پينسل او خود کار تمرين کړئ!

کورنۍ دنده:

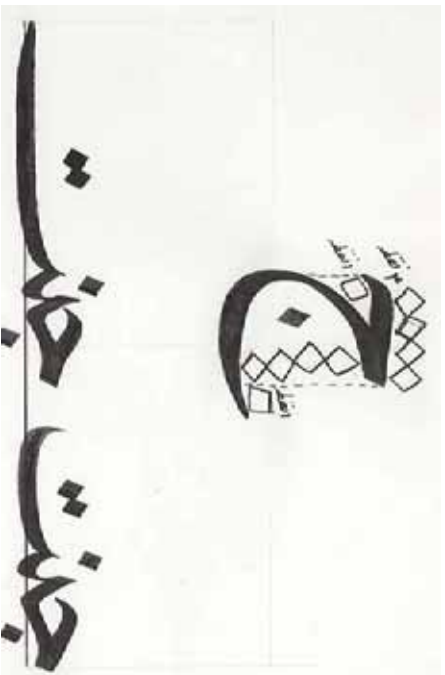
څلورم لوست

جذبت

موضه: د ((ج ح)) دتوري اساسات او د جنت د كلمې له سمور ليكلو سره د زده كورونكو آشنا كول.

پوښتني:

۱. د جنت په هكله يوه جمله ويلي شى؟
۲. د ج توري په څو ټكو ليكل كيږي؟

فعاليت:

زده كورونكي دې د **ج** د توري په اساساتو او د جنت د كلمې په اړه خبرې وكړي او بيا دې پورتي، كلمه د كرسي په خط د نى په قلم تمرين كړي.

گوانه ښونكيه:

د ج د توري د اساساتو او د جنت د كلمې په اړوند زده كورونكو ته معلومات ورکړئ او د مشق او تمرين په وخت كې ورته لازمه لارښوونه وكړئ!

كورنۍ دنده:

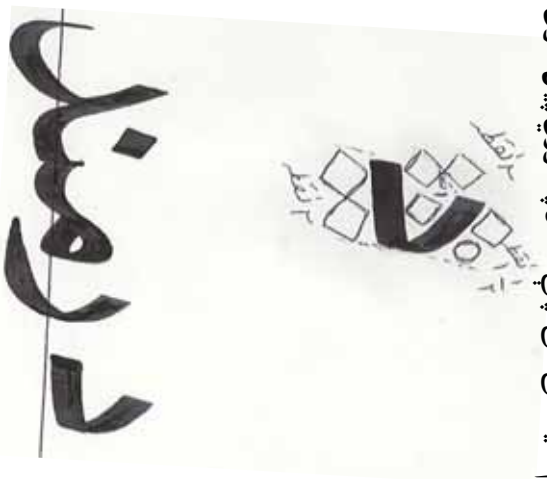
د جنت كلمه په پينسل او خود كار قلم تمرين كړئ!

پنجم لوست درمند

موضوع: د ((د د)) د توري د ټكي اېښودو او د درمند له كلمې د سمو لېكلو سره د زده كورونكو آشنا كول.

پوښتي:

۱. درمند څه ته وايي؟
۲. دڅو كلمو نوم اخیستی شی چې د دال په توري پیل شوی وي؟

فعالیت:

زده کورنکي، دې د ښوونکي په مرسته په خپلو کتابچو کې د نې په قلم درمند کلمه تمرین کړي. د دال توري د کتاب له مخې د ټکو د اېښودلو سره سره څو ځلي د کورکې په قلم مشق کړی.

گران ښوونکی دې:

د دال توري چې په ټکو ښودل شوي دي او د نې د قلم حرکتونه چې په پورته کلمه کې ښودل شوي دي زده کورونکو ته وروښيي.

کورنۍ دنده:

د درمند کلمه په خود کار قلم او پېنسل تمرین کړئ!

شپږم لوست رنج

موخه د (ر) دتوري ټکي ايښودنه او د کړسي په خط د رنج د کلمي له سمو لېکلو سره د زده کوونکو آشنا کول.

پوښتني:

۱. د رنج د کلمي لومړنی او دوستی توري کوم دي؟
۲. کوم رنجنونه دیر خطرناک دي؟

فعاليت:

زده کوونکي دې د رنج کلمه له اساساتو سره په نې قلم مشق او تمرین کړي.

گران ښوونکی دي:

د ((ر)) توري د حرکت او اساساتو د ارزښت او د رنج د کلمي په اړه زده کوونکوته معلومات ورکړي او د نې قلم حرکتونه په عملي توګه ورته وښيي.

زده کوونکي دې د رنجنونو په اړه له خپلو لویانو څخه معلومات ترلاسه کړي. بیا دې پورته کلمه په پنسل او خود کار قلم تمرین کړي.

کورنۍ دنده:

اووم کوست

سپیر

موخه : د کړسي په خط د سير د کلمې د سمو لېکلو سره د زده کوونکو آشنا کيدل.

پوښتني:

۱. د سير کلمه له څو تورو څخه جوړه شویده؟
۲. د نسخ خط لېکل درته په زړه پوري دي! که وي و لې؟

سپیر

فعالیت:

زده کوونکي دي د سير د کلمې په هکله خبرې و کړي او بيا دي د نې په قلم هغه مشق او تمرين کړي.

گران ښوونکی دي:

د ((س)) د توري د ټکو په ايښودنه کې له زده کوونکو سره مرسته وکړي او بيا پورتنی فعالیت په دوی باندې سرته ورسوی او د سوالنو ځوابونه په صمیمانه فضا کې ورته وړايي.

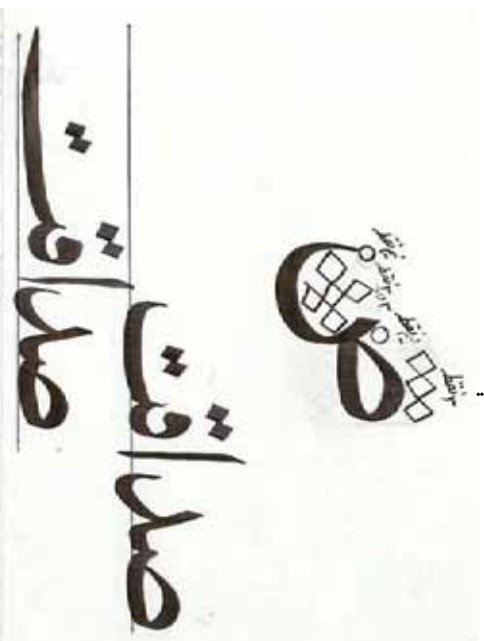
کورنی دنده: د کړسي په خط تمرين وکړئ!

اتم کوست صد اٺت

موضه: د ((ص)) توری د اساماتو او د صداقت د کلمې له سمبولیکو سره د زده کونکو آشنا کول.

پوښتني:

۱. صداقت له وگړو په ژوندانه کې څه ارزښت لري؟
۲. د صداقت کلمه ولې تمريڼوۍ؟

فعاليت:

زده کونکي دې په ډلو ورپېشل شي او داسې کلمې دې پيدا کړي چې د ((ص)) په توري پيل شوي وي هغه دې مشتق او بيا دې د هرې ډلې لیکني د ټولگي مخکې ته راوړي او نورو ته دې وښيي.

گران ښوونکی دې:

د صداقت د کلمې ښېگڼې زده کونکو ته ورواښي او د پورتنۍ کلمې د لېکلو په وخت کې دې ورسره مرسته وکړي.

کورنۍ دنده:

د نۍ په قلم او خود کار قلم تمرین وکړئ!

نهم اوست

طاهر

موضوع: د ((ط)) توری د تکر اینبوندلو او د کړسي په خط له سمو لیکلو سره د زده کونکو آشنا کول.

پوښتني:

- ۱- د ((ط)) توری له کوم توري نه مخکې راغلی دی؟
- ۲- د ((ط)) توری د کړسي خط کو مې خواته راځي؟

طاهر

فعاليت:

زده کونکي دې د ((ط)) توری له اساساتو سره او د طاهر کلمه له اساساتو پرته په نې قلم مشق کړي.

گران ښوونکی دې:

د تړلگي په توره تخته زده کونکو ته د قلم حر کتنه وروښيي.
د ((ط)) توری د اساساتو او د طاهر د کلمې د سمو لیکلو په اړوند معلومات وړاندې کړي.

په خود کار قلم او پینسل مشق او تمرین وکړئ!

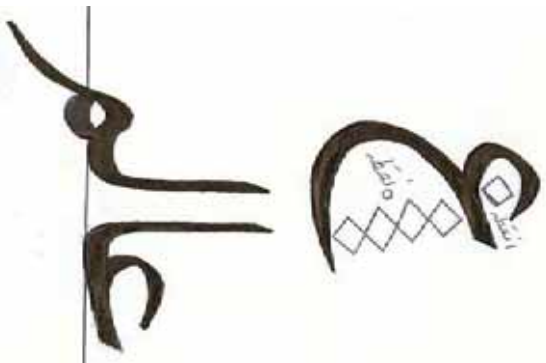
کورنۍ دنده:

اسم کوست عالم

موضوع: د ((ع)) د توري د ټکو اېښودني او سسمو لېکلو سره د زده کونکو آشنا کېدل.

پوښتني:

۱. چاته عالم ويلي شي؟
۲. د ع د توري کاسه د کړسي د خط کو مي خوا ته راځي؟

عالم

فعاليت:

د پورتي سر خط له مخي په نې قلم مشق او تمرين وکړئ!

گران بوونکی دي:

لومړی زده کورنکو ته د عالم په هکله معلومات ورکړي او بيا دي پورتي فعاليت پرې سرته ورسوي.

په نې قلم، پېنسل او خود کار قلم تمرين وکړئ!

کورنی دنده:

یو لسم لوست

فرهاد

موخه: د ((ف)) توري ټکي ايښودنه او د فرهاد د کلمې د لېکلو له طريقې سره د زده کونکو بلنيدل.

یوښتني:

- ۱- د فرهاد کلمه له څو تورو څخه جوړه شوي ده؟
- ۲- د فرهاد د کلمې لومړی او وروستی توري کوم دي؟

فرهاد

فعالیت:

زده کونکي دې دفرهاد او د هغې د سيمو لېکلو د طريقې په هکله فکر وکړي بيا دې د ((ف)) توری د ټکو ايښودلو سره او د فرهاد کلمه څو واره مشق او تمرين کړي.

گران ښوونکی دې:

د ټولگي په توره تشخه د قلم حرکتونه زده کونکو ته ولېکي او د هر حرکت په وخت ورته وړاښي چې په ښوړه څير کتيا ستاسي لاس او لېکني ته وگوري تر څو دوی د قلم په حرکتونو و پوهيږي.

زده کونکي دې په پينسل او خود کار قلمونو دفرهاد کلمه

تمرين کړي.

کورنۍ دنده:

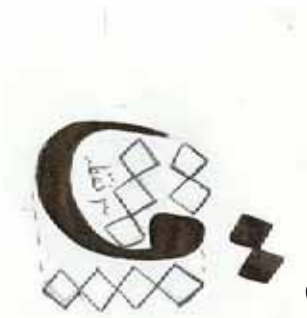
دو و اسم کو ست

تھار

موظف: د ((ق)) توري د ټکي ايښودني او د کوسي په خط باندي د قهار د کلمي د سمو لېکلو له طريقي سره آشنا کيدل.

پوښتني:

- ۱- د کلمي په سر او مبيخ کي د ((ق)) توري څه شکل غوره کوي؟
- ۲- قهار د چا نوم دی؟

تھار

فعاليت:

زده کوونکي دې د ((ق)) توري او د قهار د کلمي په هکله په خپلو کي سره وغوږېږي او بيا دې په نې قلم دغه کلمه مشق او تمرين کړي.

گران بوونکي دي:

د ټولگي په توره تختنه د قلم حرکتونه زده کوونکو ته وروښيي او د هغې معني دي ورته وروايي او د پوښتنو سم ځوابونه ورته ورايي .

د کوسي په خط باندي پورته کلمه په پنسل او خود کار قلم تمرين کړئ!

کورنۍ دنده:

د یار لسم لوست

کوټه

موضوع: د ((ک)) د توري د ټکو اېنسودني او دکوتري د کلمي د لیکلو له طریقې سره آشنا کیدل.

پوښتني:

- ۱- داسې څو کلمي ووايي چې لومړی توری يې «ک» وي؟
- ۲- کوټره د څه شي پیغام وړونکي ده؟

کوټه

فعايت:

زده کونکي دې د کوتري او د هغې د لیکلو د طریقې په اړه سره وغږیږي او د خبرو پایلې دې د ټولگيو لپاره په وړاندې ووايي او بیا دې په نې قلم مشق او تمرین وکړي.

گران بوونکی دي:

د پورتنه پوښتنو سم ځوابونه زده کونکو ته ووايي . همیشه يې بېکلو لیکلو ته وهڅوی چې وړتياوې (استعدادونه) يې وده وکړي.

په نې قلم، پېنسل او خود کار مشق وکړئ!

کورنۍ دنده:

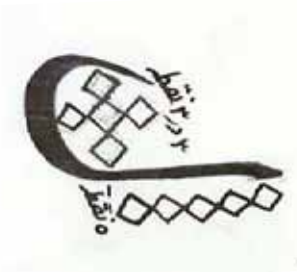
ځوار لسم لوست

لالا

موخه: د ((ل)) دتوري د ټکوايښودني او د کړسي په خط د لالا د کلمي له سمو لېکلو سره آشنا کيدل.

پوښتني:

- ۱- د دوو لاماو نو تر منځ کوم توري پروت دي؟
- ۲- لالا چاته ويلي شو؟

لالا

فعاليت:

زده کورنکي دي د نې په قلم پورتنۍ کلمه د کړسي په خط تمرين کړي.

گلرانه ښوونکيه:

زده کورنکي سره را ټول کړۍ او په يوه سپين کاغذ کي پورته کلمه داسي وليکي چې د قلم هر حرکت ته دوی متوجه کړۍ تر څو په عملي ډول د نسخ خط په لارو چارو او د قلم په حرکتونو پوره شي او بيا دغه فعاليت ورباندې سرته ورسوي.

د نې په قلم، پنسل او خود کار قلم تمرين

وکړۍ

کورنۍ دنده:

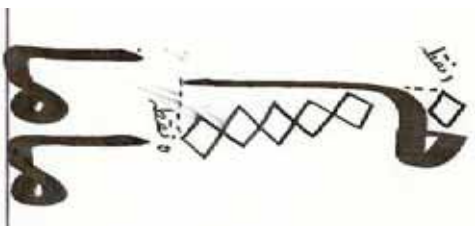
پنجسم لوست

ماما

موضوع: د (م) د توری داسساتو او د کرسی په خط باندې د ماما د کلمې له بشکلي لېکلو سره د زده کونکو آشنا کېدل.

پوښتني:

۱. ماما چاته وپل کېږي؟
۲. د ماما کلمه له څو تورو څخه جوړه شوي ده؟

فعاليت:

زده کونکي دې د ټکو ايښودنې او د ماما د کلمې د لېکلو په سمه طريقه وغږېږي او بيا دې په نې قلم پررتي، کلمه مشق کړي.

گوانه ښوونکيه:

تاسي پوهېږئ چې د هرې کلمې د لېکلو په وخت کې د قلم حرکتونه بدلون مومي، نو لازم يې گڼو چې په بيا بيا درته ورواږو چې د قلم حرکتونه د زده کونکو پام ورواړوي. تر څو د دوي استعدادونه وده وکړي او د حسن خط اساسات په ښه وجه زده کړي.

کورنۍ دنده: د کرسی په خط په پينسل او خود کار قلم تمرين وکړئ!

شپار سم لوست نړۍ

موضوع: د ((ن)) د توري د ټکي ايښودنې او د نړۍ د کلمې د سمو لېکلو له طريقې سره آشنا کيدل.

پوښتني:

- ۱- افغانستان د نړۍ په کومه وچه کې پروت دی؟
- ۲- د نړۍ کلمې ته جمله جوړه کړئ؟

نړۍ

فعاليت:

زده کوونکي دې د (ن) توري ټکي ايښودنه او د نړۍ کلمې ته په غور وگوري او بيا دې په نې قلم پورتنۍ کلمه تمرين کړئ!

گران ښوونکی دې:

د لېکلو او د قلم د حرکونو په اړه زده کوونکو ته لازمه لارښوونه وکړي او د نړۍ کلمه دې د ټولگي په توره تخښه وليکي ترڅو دوي ښکلی ليک زده کړي.

پورتنۍ کلمه د کرسې په خط مشتق او تمرين کړئ!

کورنۍ دنده:

او و لسم کوست واټن

موضه: د ((و)) د توري د ټکي ايښودنه او د واټن د کلمې له لیکلو له طريقې سره آشنا کيدل.

پوښتني:

۱. واټن څه ته وايي؟
۲. په لاندینۍ کلمه کې د ((ن)) او الف تورو تر منځ کوم توري پروت دی؟

واټن واټن

فعاليت:

زده کورنکي دې د ((و)) د توري ټکي ايښودنه او د واټن کلمې ته په څير وگوري او بيا دې هغه د کرسې په خط مشق او تمرين کړي.

گران ښوونکي دې:

د ټکو ايښودلو او د واټن د کلمې په هکله زده کونکو ته معلومات ورکړي.

اتلسم لوست

هیلې

موضوع: د ((ه)) د توري ټکي ايښودنه او په کرسې خط باندې د هیلې. د کلمې له لېکلو سره آشنا کېدل.

پوښتنې:

- ۱- د هیلې په هکله څه معلومات لری؟
- ۲- د هیلې کلمه د له کومو تورو څخه جوړه شوي ده؟

هیلې

فعالیت:

زده کورنکې دې په ډیبر غور د ((ه)) توري ټکي ايښودنه په پام کې ونیسي او بیا دې په نې قلم پرورتي. کلمه څو څو ځلي مشق او تمرین کړي.

گران ښوونکی دې:

د ((ه)) د توري له ټکو ايښودنی سره زده کورنکې بلد کړي او هڅه دې وکړي چې داسې ښکلې لیکونه وليکي چې ټکي ايښودنه پکې مراعات شوي وي او دا کار يې بايد عادت وگرځي.

کورنۍ دنده: په خود کار او پينسل قلمونو تمرین وکړئ!

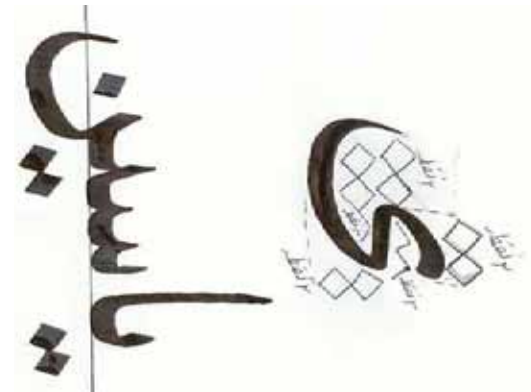
نواسم کوست

ياسين

مورخه: د ((ی)) د توري ټکي ايښودنه او د کرسې په خط د ياسين د کلمې له لېکلو سره آشنا کيدل.

پوښتني:

- ۱- د ياسين کلمه له کو مو تورو څخه جوړه شوي ده؟
- ۲- د خط د لېکلو په وخت کې څه احساس درته پيدا کېږي؟

فعاليت:

د ((ی)) د توري ټکي ايښودنه په پام کې ونيسئ او په نې قلم د ياسين کلمه مشق او تمرين کړئ او هڅه وکړئ چې توري د کرسې په خط سم وليکئ.

گران ښوونکی دي:

د حسن خط له مضمون څخه مو څه داده چې زده کوونکي له ښايسته لېکلو سره عادت شي ځکه چې دا مضمون د ټولو مضمونونو بنسټ تشکيلوي. تاسې بايد د ښکلې خط په زده کړه کې له زده کوونکو سره مرسته وکړئ او پورتني فعاليت ورباندې سرته ورسوئ!

پورتنۍ کلمه د نې په قلم څو واره تيرين کړئ!
کورنۍ دنده:

دویم څپرکی
شلم لوست
آلو

د نستمليق خط څو توريزي کلمي

مو څه: د مد توری او د آلو د کلمي له سمو لېکلو سره د زده کوونکو
آشنا کول

پوښتي:

۱. د مد توری د کومو تورو پر سر لیکل کېږي؟
۲. د ناو لې آلو خورل څه زیان لري؟

فعالیت:

زده کوونکي دې د پورتني مشق له مخي د حسن خط په کتابچو کې په نې فلم
مشق او تمرین وکړي او د مد توری دې څو ځلي مشق او تمرین کړي.

ګران ښوونکی دې:

زده کوونکو ته د مد او آلو د کلمي د سمو لېکلو په اړه لارښوونه وکړي. دوی ته
د پاکو او ناپاکو شیانو د خورلو په هکله چې د انسانانو په ژوند کې څه اغیزې لري
معلومات وړاندې کړي.
د مد د توري او د آلو د کلمي د سمو لېکلو په وخت کې ورته لازمي لارښوونې وکړي.

د آلو کلمه تمرین کړئ!

کورنۍ دنده:

یوویشتم اوست

اوب

موخه: د الف د توري اندازه په ټکو او د ادب د کلمې له سمو لیکلو سره د زده کوونکو آشنایی.

پوښتني:

۱. د ادب کلمه له څو تورو څخه جوړه شوي ده؟
۲. د الف توری د څو ټکو په اندازه لیکل کیږي؟

فعالیت:

زده کوونکي دې د الف توری له اساساتو سره او د ادب کلمه څرځلي په نې قلم په اړوندو کتابچو کې مشق او تمرین کړي.

گران ښوونکی دې:

د الف او د ادب د کلمې د اساساتو په اړه زده کوونکو ته معلومات ورکړي او د دوی قلمونه دې جوړ کړي.

د ادب کلمه په پښل او خود کار قلم تمرین کړئ!

کورنۍ دنده:

دوه و شتم لوست

باران

موخه: د کړسي په خط باندې د باران له کلمې د لیکلو سره د زده کونکو آشنا کول.

پوښتنې:

۱. د ب توری څو ډوله لیکل کېږي؟

۲. پوهیږئ چې باران څه ته وايي او څه گټه لري؟

فعالیت:

زده کونکي دې د کړسي په خط د باران کلمه په خپلو کتابچو کې په نې قلم مشق او تمرین کړي.

گران ښوونکی دي:

د ب توری او د باران کلمه د کړسي په خط په توره تخته او د هغو د ځانگړتیاوو په هکله زده کونکو ته پوره معلومات ورکړي.

د باران کلمه په پینسل او خود کار قلم تمرین کړئ!
کورنۍ دنده:

در ویشتم لوست

جوار

موضوع: د کرسی په خط باندي د ج د توری د اساساتو او د جوار د کلمې له لیکلو سره د زده کونکو بلیدل.

پوښتی:

۱. د جوار و په باره کي یوه جمله و وایي ؟
۲. د ج توري په کاسه کي څو ټکي دي ؟

فعالیت:

زده کونکي دي په ډول ورويشل شي د ټکو ايښودلو او د جوار د کلمې په هکله دي خبرې اتري وکړي او بيا دي د جوار کلمه د کړکي په خط په خپلو کتابچو کي مشق او تمرين کړي.

گران ښوونکی دي:

په پرزته تمرين کي زده کونکو ته د ج د توري او د جوار د کلمې په اړه لنډ معلومات ورکړي . د مشق کولو په وخت کي دي لازمه لارښوونه ورته وکړي.

په پينسل او خودکار قلم د جوار کلمه تمرين کړي!

څلورويشتم لوست

درمل

موضوعه : د درمل د کلمې له سمو لیکلو سره د زده کورنکو اشنا کول.

پوښتني:

- ۱- د درمل په ارزښت پوهیږئ؟
- ۲- څو کلمې چې د دال په توري پیل کیږي و وایي؟

درمل

فعالیت:

زده کوونکي دې پورتنۍ تمرین د ښوونکي په مرسته په خپلو کتابچو کې د نې په قلم مشق کړي او د دال توری دې د ټکو له ایښودلو سره تمرین کړي.

گران ښوونکي دې:

د دال توری د ټکو له ایښودلو سره دوی ته ورزده کړي او د درمل د کلمې د لیکلو په وخت کې دې دوی ته د قلم حرکتونه وروښی.

کورنۍ دنده: د درمل کلمه په قلم او پینسل تمرین کړئ!

پنځه ویستم لوست

رښتیا

موضوع: د کړسې په خط د رښتیا د کلمې له سمو لیکلو سره د زده کونکو بلیدل.

پوښتنې:

۱. د وگړو په ژ وندانه کې رښتیا وپل څه ارزښت لري؟
۲. خلك و لې رښتیا و یو نكي خو ښوي؟

رښتیا رښتیا

فعالیت:

زده کونکي د پورته کلمې په اساساتو خبرې وکړي او بیا دې هغه د نې په قلم مشق او تمرین کړي.

گران ښوونکی دي:

د قلم د حرکتونو، د پورتنۍ کلمې د اساساتو او د رښتیا ویلو په هکله زده کونکو ته معلومات ورکړي.

زده کوونکي دي له مور او پلار سره د رښتیا وپلو په هکله و خبرېږي او پورته کلمه دې تمرین کړي.

کورنۍ دنده:

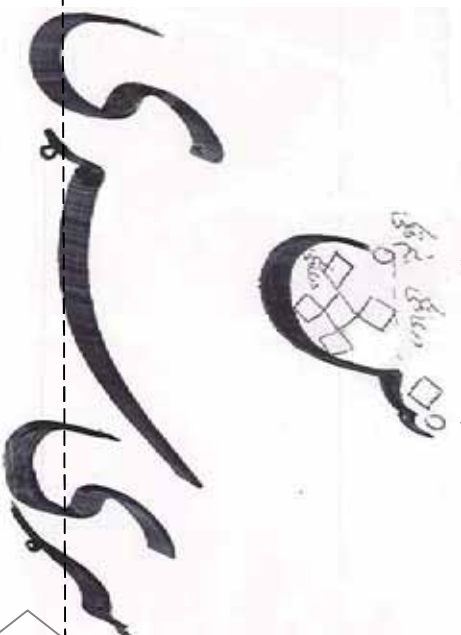
شپږ ویشتم کورست

سری

موضوع: د کرسی په خط دسری د کلمې له لیکلو سره د زده کورنکو آشنا کول.

پوښتني:

۱. د س توری د سري له کلمې نه پرته په تورو کلمو کې و پلي شی؟
۲. ښه سری کوم صفتونه لري؟

فعالیت:

زده کورنګي دې د ښه سري په صفونو په خپلو کې وغږېږي او بیا دې د خپلو خبرو پایلي نورتو ته ووايي او وروسته دې پورته کلمه د نې په قلم تمرین کړي.

ګران ښونکی دې:

د زده کورنکو خبرو او پوښتنو ته غوږ ونيسي او دوی ته دې د س توری ټکي اېښودل ور زده کړي. د نې په قلم حراکتونو یې وپوهي.

پورته کلمه په قلم، پېنسل او خود کار مشق او تمرین کړئ!

ګورنۍ دنده:

اوه ويستم اوست صندوق

موضوع: د ص د توري د اساساتو او د صندوق د کلمې له سيمو لېکلو سره د زده کوونکو آشنا کول.

پوښتني:

۱. د صندوق د کلمې کوم توري د کرسې خط د لاندې راځي؟
۲. له صندوق څخه څه گټه اخيستل کېږي؟

صندوق مشق

فعاليت:

زده کوونکي، دې په دوو ډلو ورپېشل شي هغه کلمې چې د ص په توري پيل کېږي پيدا کړي او بيا دې هغه وليکي او يو بل ته دې وښيي. وروسته دې د صندوق کلمه مشق او تمرين کړي.

گران ښوونکي دي:

له هرې ډلې سره د کلمو په پيدا کولو کې مرسته وکړي د صندوق او د هغه په گټو دې ورته وغږېږي او بيا دې پورته کلمه پرې تمرين کړي.

کورنۍ دنده:

د صندوق کلمه مشق او تمرين کړئ!

اته ویشتم کوست

طوطي

هوخه: د ط توری د اساساتو او د کرسی په خط د طوطي له کلمې د سمو لیکلو سره د زده کونکو آشنا کول.

پوښتني:

- ۱- د واو توری له کوم توري وروسته راځي؟
- ۲- طوطي مو لیدلی دی؟
- ۳- کولای شئ چې د طوطي شکل انځور کړئ؟

طوطي

فعالیت:

زده کونکي دي د (ط) د توري اساسات په پام کې و نیسي او د طوطي کلمه دي مشق او تمرین کړي.

گران ښوونکي دي:

د تیرلکي په توره تخینه د نې قلم حرکونه زده کونکو ته وررښيي.
د ط د توري اساسات او د طوطي د کلمې په هکله دي دوي ته معلومات ورکړي.

زده کوونکي دي له خپلو لویانو څخه د طوطي په اړه معلومات راغونډ کړي او د طوطي کلمه دي تمرین کړي.

کورنۍ دنده:

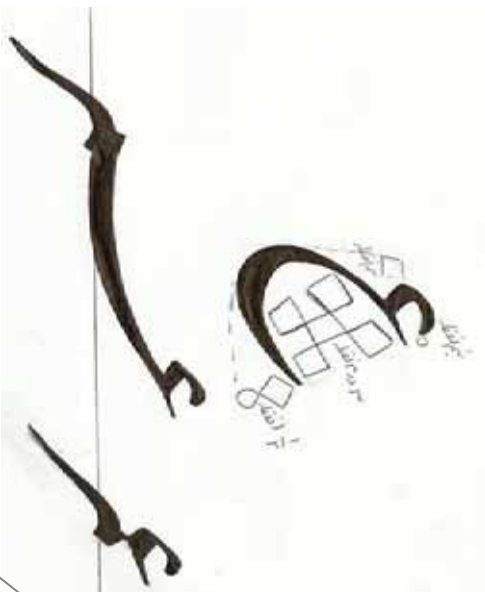
نهنه و ښتم لوست

موضوع: د عمر د کلمې له سمو لېکلو سره د زده کوونکو آشنا کېدل.

په ښېننې :

۱. د حضرت عمر (رض) په هکله موڅه او ریدلې دي؟
۲. د عمر لومړنۍ تورۍ کوم دي؟

فعالیت:

پورته تشرین د نۍ په قلم د کړسې په خط مشق کړئ او هڅه وکړئ چې نړاکنونه یې په پام کې ونیسئ.

گران ښوونکی دي:

د حضرت عمر (رض) په هکله زده کوونکو ته معلومات ورکړي او د عمر د کلمې د لېکلو په وخت کې دې دوی ته لازمه لارښوونه وکړي او د دغ د تورې په اساساتو یې وپوهوي.

کورنۍ دنده: د عمر کلمه په نۍ قلم څو واړه تیرین کړئ!

دېرشم لوست

موخه: د **ف** د توري ټکي ايښودنه او د کوسي په خط باندې د فقير د کلمې له لېکلو سره د زده کوونکو آشنا کول.

پوښتني:

۱. د فقير کلمه له څو تورو څخه جوړه شوېده؟
۲. د فقير د کلمې لومړنی او وروستی توری کوم دي؟

فعاليت:

زده کوونکي دې د فقير د کلمې د تورو په اړه فکر وکړي او د ف د توري د ټکو ايښودنه دې زده کړي او پورتنۍ کلمه دې د نې په قلم څو واره مشق او تمرين کړي.

گران ښونکي دي:

د ټولگي په توره تخښه د قلم څو کتنه زده کوونکو ته ورزده کړي او د فقير د کلمې د تورو په اړه دې دوی ته معلومات ورکړي او د خط د اساساتو او تراکتونو په هکله دې ورته وغږېږي.

کورنۍ دنده:

پوړتنۍ کلمه په پينسل او خود کار تمرين کړي!

یو دیر شم لوست

قهار

موضوع: د (ق) د توري ټکي ايښودنه او د کړسي په خط د قهار د کلمې له سمو لېکلو سره آشنا کيدل.

پوهښتني:

۱. آیا پوهیږئ چې قهار د چا نوم دی؟
۲. د (ق) توری چې د کلمې په منځ کې راشي کوم شکل غوره کوي؟

فعالیت:

زده کورنکي دې د (ق) توري او د قهار د کلمې په هکله خبرې وکړي او بیا دې په نې قلم پورتنۍ مشق تمرین کړي.

گران ښوونکی دې:

د پېر لگي په توره تخښه د قلم حركونه زده كورنكو ته ور وښيي او د قهار د کلمې په اړوند دې دوی ته پوره معلومات ورکړي.

پورتنۍ تمرین د کړسي په خط په پنسل او خود کار قلم و لیکئ!

کورنۍ دنده:

دوه دېرشم لوست

کړو

موضوع: د **ک** د توري د ټکي ايښودني او د کړسي په خط د کړو د کلمې له لېکلو سره د زده کوونکو آشنا کول.

پوښتني:

۱. د څو کلمو نوم اخيستلی شئ چې لومړی توری يې ک وي؟
۲. ولې خلک د کړو خوړاک خوښوي؟

کړو

فعاليت:

زده کوونکي دي د **ک** د توري او د کړو د کلمې په هکله فکر وکړي او بيا دې هغه د نې په قلم مشق او تمرين کړي.

گران ښوونکی دي:

د نې قلم حرکتونه د ټولگي په توره تخښه زده کوونکو ته وروښايست.

پورتني کلمه د کړسي په خط په پښل او خود کار قلم تمرين کړئ!

کورنۍ دنده:

درې دېرشم لوست

مرخه : د **ل** د توري ټکي ايښودنه او د کرسې په خط د ليلي د کلمې له لېکلو سره د زده کوونکو آشنا کول.

پوښتني:

۱. د لیلی د کلمې د دوو لاملونو تر منځ کوم توری پروت دی؟
۲. د لیلی کلمه له څو تورو څخه جوړه شوې ده؟

فعاليت:

زده کوونکي دې د پورتي مشق په هکله ژور فکر وکړي او بيا دې د نې په قلم هغه مشق او تمرين کړي.

گران ښوونکی دې:

زده کوونکو ته د نې قلم حرکونه د ټولگي په توره تخښه وليکي تر څو دوي د قلم په حرکونو وپوهيږي.

د کرسې په خط باندې پورته کلمه په پينسل او خود کار قلم تمرين کړئ!

کورنۍ دنده:

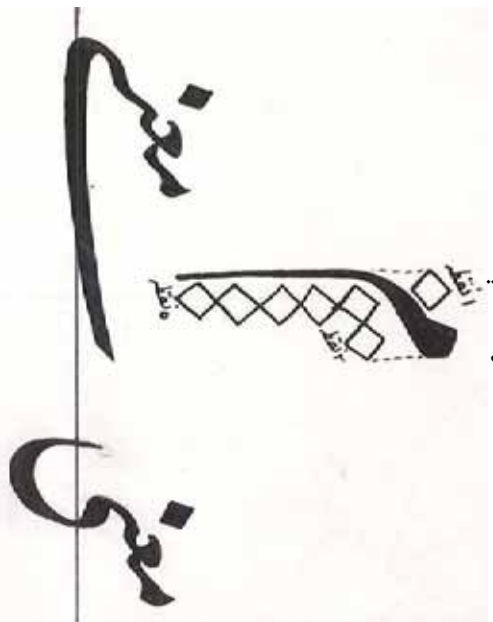
څلور دېرشم لوست

معنی

موضوعه: د م د توري ټکي ايښودنه او د کرسې په خط د معنی د کلمې له لېکلو سره د زده کونکو آشنا کيدل.

پوښتني:

۱. د م د توري کاسه د کرسې د خط په کومې خوا ته پرته ده؟
۲. د معنی کلمه له څو تورو څخه جوړه شوې ده؟

فعاليت:

زده کونکي دې د **م** د توري د ټکي ايښودلو او د معنی د کلمې په اړه له يو بل سره خبرې اتري وکړي او بيا دې پورته تمرين د نې په قلم مشق او تمرين کړي.

گران ښوونکی دې:

تاسې پوهېږئ چې د هرې کلمې د لېکلو په وخت کې د قلم حرکونه بدلون مومي نو ځکه بيا بيا يادونه کړو، چې: د قلم حرکونه زده کونکو ته ورزده کړئ او هڅه وکړئ چې د دوی استعمالونو ته وده ورکړئ د دوي له سويې سره سم د خط اساسات ورته وښايست.

پورته کلمه په قلم او پنسل د کرسې په خط
تمرين کړئ!

کورنۍ دنده:

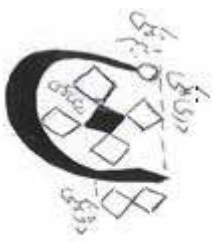
پنځه دېرشم لوست

نړۍ

موخه: د **ن** د توري د ټکي اېښودني او د کړسي په خط دنړۍ د کلمې له لېکلو سره د زده کونکو آشنا کول.

پوښتي:

- ۱- د نړۍ په کلمه کې د پښتو د ژبې ځانگړي توري په گوته کړئ؟
- ۲- د نړۍ کلمه له څو تورو څخه جوړه شوېده؟

نړۍ

فعاليت:

زده کونکي دې د **ن** توري ټکي اېښودلو ته څېر شي تر څو دوی په دې وپوهېږي چې د **ن** د توري اساسات څه شي او بيا دې د **ن** توري له اساساتو سره او د نړۍ کلمه په نې قلم مشق او تمرين کړي.

گران ښوونکي دي:

د **ن** د توري اساسات لکه چې پاس درښودل شوي دي، داسې معلومېږي چې د **ن** د پيل لوړوالی څو ټکي او کاسه يې څو ټکي او بيرته پورته کول يې څو ټکي دي. په دې اړه زده کونکو ته پوره لارښوونه وکړي او پورتني فعالیت دې پرې سرته ورسوي.

کورنۍ دنده:

د نړۍ کلمه مشق او تمرين کړئ!

شپږ دېرشم لوست

وړور

موضوع: د ((و)) د توري د اساساتو او د وړور د کلمې له سمو لېکلو سره
د زده کورنکو آشنا کول.

پوښتني:

۱. د وړور د کلمې په اوريدو سره څه و لولي (احساس) درته پيدا کيږي؟
۲. د وړور کلمه په کوم توري شروع او په کوم توري پای ته رسيږي؟

وړور

فعاليت:

زده کورنکي دې د نې قلم حرکتونه د لېکلو په وخت کې په پام کې ونيسي او بيا دې هغه مشتق او تمرين کړي.

گران ښوونکی دې:

د نې قلم حرکتونه او د ((و)) توري اساسات زده کورنکو ته ور زده کړي او هڅه دې وکړي چې د ((و)) توري اساسات او د قلم حرکتونه زده کونکي خپل ذهن ته وسپاري.

يوړته کلمه په قلم، پېنسل او خودکار مشتق او تمرين کړئ!

کورنۍ دنده:

اوه دیرشم لوست

هگی

موضه: د ه د توري ټکي اښودنه او د کوسي په خط د هگي د کلمې له لیکلو سره د زده کونکو آشنا کول.

پوښتي:

۱. هگي، خورل څه گټه لري؟
۲. د هگي، کلمه له څو تورو څخه جوړه شویده؟

د هگي د توري د ټکو اښودنه او د هگي د کلمې په اړه له لیر بل سره خبرې وکړئ او بیا د نې په قلم دغه کلمه مشق او تمرین کړئ.

فعالیت:

گران ښوونکی دي:

زده کوونکرتنه د ((ه)) توري د ټکو اښودني او د هگي، د کلمې په هکله پوره معلومات ورکوي او هڅه دي وکړي چې د ((ه)) توري کش شوی حالت ور وپيژني.

کورنۍ دنده: کلمه په قلم او یا پینسل باندې تمرین کړئ!

آته دیرشم لوست

یوم

موضوع: د ((ی)) د توري د ټکي اېښودنې او د کړسي په خط د یوم د کلمې د لېکلو له طریقې سره آشنا کول.

پوښتني:

۱. یوم د څه لپاره په کار یږي؟
۲. تر او سسه مو د تورو ټکي اېښودنه لیدلې وه؟

فعالیت:

زده کوونکي دې د یوم کلمه او د ((ی)) د توري له ټکي اېښودنې سره سره څو ځلي تمرین کړي او د خپل ښوونکي له نظره دې تیر او خپلو تیرتو ته دې پوره پاملرنه وکړي او د اصلاح کولو هڅه یې وکړي!

گران ښوونکی دې:

د یوم کلمه د کړکي په قلم د زده کوونکو په مخکې مشق کړي تر څو دوی د مشق کولو په طریقته او د قلم په حرکتو وپوهیږي. د هر زده کوونکي کار وګورئ او دوی ته لازمه لارښوونه وکړئ او په هغو ټکو چې د ((ی)) د توري جګوالی دوه ټکي او اوږدوالی یې دري ټکي کېږي په دې هکله دې معلومات ورکړي.

کورنۍ دنده:

د نۍ په قلم، پېنسل او خود کار قلم پورتنۍ کلمه څو څو واره تمرین کړئ!

۱۰۰۰ سے زائد لفظوں پر مشتمل اردو لہجوں کی فہرست

اردو لہجہ	اردو لہجہ کی فہرست	اردو لہجہ کی فہرست	اردو لہجہ کی فہرست
اردو لہجہ	ا	ا	ا
پنجاب	ب ب ب ب ب	ب ب ب ب ب	ب
پنجاب	ج ج ج ج ج	ج ج ج ج ج	ج
پنجاب	د	د	د
پنجاب	ر	ر	ر
پنجاب	س س س س س	س س س س س	س
پنجاب	ص ص ص ص ص	ص ص ص ص ص	ص
پنجاب	ط ط ط ط ط	ط ط ط ط ط	ط
پنجاب	ع ع ع ع ع	ع ع ع ع ع	ع
پنجاب	ف ف ف ف ف	ف ف ف ف ف	ف
پنجاب	ق ق ق ق ق	ق ق ق ق ق	ق
پنجاب	ک ک ک ک ک	ک ک ک ک ک	ک
پنجاب	ل ل ل ل ل	ل ل ل ل ل	ل
پنجاب	م م م م م	م م م م م	م
پنجاب	ن ن ن ن ن	ن ن ن ن ن	ن
پنجاب	و	و	و
پنجاب	ہ ہ ہ ہ ہ	ہ ہ ہ ہ ہ	ہ
پنجاب	ی ی ی ی ی	ی ی ی ی ی	ی

۱۱ فصلیہ کتبہ کی تہذیب و تمدن

الفصلیہ کتبہ کی تہذیب و تمدن	تہذیب و تمدن کی تہذیب و تمدن	تہذیب و تمدن کی تہذیب و تمدن	تہذیب و تمدن کی تہذیب و تمدن
۱			۱
ب	بیر بند بر	بے بے بر	ب
ج	جہ جہ جہ	جہ جہ جہ	ج
د			د
ر			ر
س	س س س	س س س	س
ص	ص ص ص	ص ص ص	ص
ط	ط ط ط	ط ط ط	ط
ع	ع ع ع	ع ع ع	ع
ف	ف ف ف	ف ف ف	ف
ق	ق ق ق	ق ق ق	ق
ک	ک ک ک	ک ک ک	ک
ل	ل ل ل	ل ل ل	ل
م	م م م	م م م	م
ن	ن ن ن	ن ن ن	ن
و			و
ہ	ہ ہ ہ	ہ ہ ہ	ہ
ی		ی ی ی	ی

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**